

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: راینهارد لاورباخ - Junge Welt
برگردان آزاد از: سیما
۰۹ جنوری ۲۰۲۲

بحران چند لایه ناآرامی ها در قزاقستان

رویدادهای چند روز گذشته در قزاقستان چندین سطح تجرید دارد که تعریف رسمی ارائه شده از سوی دولت این کشور و روسیه بر سست ترین لایه آن استوار شده است. اگر مانند مسکو و نور سلطان پایتخت قزاقستان فقط مدعی دست داشتن «رهبری مرکزی» و دخالت خارجی در ناآرامی ها باشیم باید بتوانیم نام دست اندرکاران را نیز به زبان آوریم. در حال حاضر اما این نکات آنقدر ناروشن است که بعید به نظر می آید که طرفی بتواند دست به چنین کاری بزند. به خصوص انداختن همه چیز به گردن «رد پای خارجی» بسیار کار را برای حاکمان راحت می کند، دیگر نیازی نیست در مورد کارنامه، شکست و یا اشتباهات قدرت حاکم دولتی قزاقستان صحبتی شود، احتمالاً باید باور کنیم این «رهبری مرکزی» شوم خارجی بود که با ۲ برابر کردن قیمت گاز مایع این کشور را به آتش کشید؟

نه این دولت قزاقستان بود که به بهانه اجرای «اصلاحات اقتصادی» تلاش کرد بهای مهمترین انرژی مصرفی کشور را به بازار بورس مبادلات گاز و انرژی پیوند بزند و به این ترتیب تغییر قیمت گاز را تابعی از بازار بورس کند. این کاملاً قابل فهم است که شورش در غرب کشور، در منطقه تولید گاز قزاقستان آغاز شود، جایی که مردم آن منطقه هر روز شاهد این واقعه اند که چگونه دسترنج آنها توسط نخبگان و ثروتمندان کشور غارت می شوند و نصیب آنان تنها یک دستمزد ناکافی می شود. بالا بردن قیمت انرژی برای مردم قزاقستان به معنای تحریک آنها به اعتراض بود.

این یک واقعه است که در این کشور فساد و فامیل بازی بشدت رایج است، اتفاقاً قزاقستان حتی در زمان اتحاد جماهیر شوروی نیز حتی در این زمینه بدنام بود. نفرت از فساد و فامیل بازی نخبگان سیاسی بسیار عمیق تر از آن است که رهبران سیاسی کشور تصور می کردند، خشمی که در عرض چند روز بخش بزرگی از جامعه را فرا گرفت ظاهراً تا

آنجا پیش رفت که بخشی از نیروهای امنیتی و پولیس را هم در بر گرفت، گزارش هائی مبنی بر پیوستن آنها به معترضان و یا بی عملی آنها در برابر آشوبگران شاهدهی بر این واقعیت است و سر آخر منجر به درخواست رئیس جمهور توکایف از کشورهای امضاء کننده معاهده دفاعی و در رأس آن روسیه شد تا وظایف نیروی انتظامی متزلزل قزاقستان را به عهده بگیرند.

در این مرحله البته پای مسائل ژئوپلیتیک به بازی باز گشوده می شود و روسیه نقش ضامن رژیم توکایف را به عهده می گیرد، روسیه عملاً از سیاستمداری حمایت می کند که از محبوبیت خاصی برخوردار نیست، تشابه با وضعیت لوکاشنکو در بلاروس غیر قابل کتمان است. بدیهی است که مسکو نگران است ادامه اعتراضات اجتماعی در قزاقستان به یک «انقلاب رنگی» دیگر تبدیل شود و امریکا و اتحادیه اروپا از فرصت به دست آمده سوءاستفاده کنند و ورق در آسیای مرکزی برگردد و آنها تعزیه گردان اصلی این منطقه حیاتی برای روسیه شوند، این مهمترین نگرانی سیاسی است که در جامعه کارشناسان روسیه وجود دارد.

این نکته نباید از نظر دور بماند، که رئیس جمهور توکایف از فرصت استفاده کرد و به بهانه اعتراضات رئیس جمهور سابق و پر نفوذ قزاقستان نور سلطان نظربایف را از کار برکنار کرد و به جای او محافظ شخصی خود را در پست ریاست شورای امنیت گماشت و بلافاصله سرکوب شدید معترضان آغاز شد، شاید بتوان آن را جابه جایی قدرت در آسیای میانه هم نام نهاد.